

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

OSMO-hanke / KY KAKSINEUVOINEN – Alueellinen yhteenveto ja arviointi

Osallistujamäärä: 7 henkilöä

HANKESUUNNITELMAN MUKAISET TAVOITTEET:

1. Kehitetään aikuisten kannattelevan sosiaalisen kuntoutuksen prosessia ja menetelmiä
2. Kehitetään yksilö- ja ryhmämuotoista toimintaa, vahvistetaan palvelutarpeen arviointia ja asiakassuunnitelman toteutusta
3. Kokeillaan jalkautuvan työotteen avulla alueen aikuisten osallisuuden ja pystyvyyden tunteen lisäämistä pienin askelin

OSMO-hankkeen maakunnalliset kehittämistavoitteet:

1. Asiakasosallisuuden edistäminen
2. Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin kehittäminen
3. Sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen

TAVOITTEIDEN MUKAINEN TOIMINTA

Kehitetään aikuisten kannattelevan sosiaalisen kuntoutuksen prosessia ja menetelmiä

- Hanketyöntekijät ovat esitelleet ja jakaneet tietoa valtakunnallisen Sosku-hankkeen sosiaalisen kuntoutuksen mallista. Hanketyöntekijä on toiminut työparina aikuissosiaalityön Fästilän matalankynnyksen ryhmätoiminnassa. Ryhmän asiakkaista ei kirjautunut hankkeen asiakkaita.
- Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmäpilotti Lappajärvellä (11/2018- 31.12.2018 → perusturvan toiminta siirtyi Järvi-Pohjanmaan alueelle). Ryhmään ohjautui 2 asiakasta. Ryhmä toteutettiin hanketyöntekijä työparina.
- Aamukaffilla -matalankynnyksen avoin sosiaalisen kuntoutuksen ryhmäpilotti Alahärmässä 15.10.-10.12.2019. Ryhmään ohjautui 5 asiakasta. Ryhmä toteutettiin hanketyöntekijä ja kokemusasiantuntija työparina. Kokemusasiantuntija toimi hanketyöntekijän työparina vertaisohjaajan ja sosiaalisen tuen roolissa. Ryhmään ohjautumisessa ja sisällön suunnittelussa ja osin toteutuksessa tehtiin yhteistyötä aikuissosiaalityön ja diakoniatyön sekä kansalaisopiston ja kulttuuripalveluiden kanssa.
- Hanketyöntekijä keräsi Alahärmän ryhmäpilotissa yksilöimätöntä tietoa ryhmään osallistuneiden asiakkaiden toimintakyvystä itsearviointiin perustuvalla Spiral-lautapeli-menetelmällä → tiedontuotantoa ja menetelmän käytön kokemuksia hyödynnettäväksi sosiaalisen kuntoutuksen palveluprosessissa.

Kehitetään yksilö- ja ryhmämuotoista toimintaa, vahvistetaan palvelutarpeen arviointia ja asiakassuunnitelman toteutusta

- Hanketyöntekijä on laatinut kyselyn Fästilän ryhmän asiakaskunnan tarpeista. Kyselyä on toteuttaneet Fästilän työntekijät palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman toteuttamisen vahvistamiseksi. Tästä koostetaan yhteenveto.
- Fästilän ryhmästä hanketyöntekijälle ohjautui yksi yksilövalmennuksen asiakas.
- Alahärmän avoin sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminnan pilotti Aamukaffilla tuotti tietoa tähän tavoitteeseen → raportointi ryhmän toteuttamisesta sekä Spiral-lautapelin tuottama kuvaus ryhmään osallistuneiden asiakkaiden yksilöimättömästä toimintakyvystä itsearviointin menetelmällä. Ryhmään osallistui 5 asiakasta.
- Alahärmän Aamukaffilla ryhmäpilotissa kokeiltiin kokemusasiantuntijan käyttöä vertaisohjaajana → kokemusasiantuntija toimi asiakkaiden sosiaalisena tukena. Kokemusasiantuntija osallistui lisäksi toiminnan suunnitteluun yhteistyössä hanketyöntekijän ja asiakkaiden kanssa.
- OSMO-hankkeen ostopalveluna on toteutettu Sampo On Tour- sosiaalisen kuntoutuksen palvelupaketti (ryhmä- ja yksilövalmennus) 29.10. -19.12.2019. Ryhmään ohjautui 3 asiakasta, joista hankkeeseen kirjautui 2 asiakasta.

- Hanketyöntekijä on jakanut tietoa ja kokemuksia Spiral-lautapeli menetelmästä palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman tukena. Lisäksi toisella hankealueella kehitetyt kortit: Tueksi palvelutarpeen arviointiin ovat olleet pilottikokeilussa alueen aikuissosiaalityössä.

Kokeillaan jalkautuvan työtteen avulla alueen aikuisten osallisuuden ja pystyvyyden tunteen lisäämistä pienin askelin

Toteutettiin matalankynnyksen ryhmätoimintoja reuna-alueilla sekä aulapalvelua.

- Aulapalveluna toteutettiin Infopiste Kauhavan perusturvatoimistossa ajalla 5.9.-12.12.2019, torstaisin klo 9-11.30. Hanketyöntekijä vastasi Infopisteen toiminnasta. Infopisteellä asioi yhteensä 9 eri asiakasta, joista kaksi asioi useammin kuin yhden kerran. Asiakkaat eivät kirjautuneet hankkeen asiakkaiksi. Asiakkaat hakivat tukea...
- Aamukaffilla- avoin matalankynnyksen sosiaalisen kuntoutuksen ryhmäpilotti toteutettiin 16.10.-10.12.2019. Sisältöjä rakennettiin asiakkaiden tarpeiden ja toiveiden pohjalta. Osallistui 5 asiakasta.
- Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmäpilotti toteutettiin Lappajärvellä (11/2018- 31.12.2018). Osallistui 2 asiakasta.
- OSMO-hankkeen, Järjestötalon ja paikallisen kolmannen sektorin yhteistyönä toteutettava Järjestötalon järjestölähtöisen palveluohjauksen jalkauttamisen-pilotti sekä Tietoa, tukea ja mielekästä tekemistä -tapahtuma syksyllä 2019 ei toteutunut

Maakunnalliset kehittämisteemat

- 1. Asiakasosallisuuden edistäminen**
- 2. Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin kehittäminen**
- 3. Sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen**
- 4. seminaarit, työkokoukset ja opintomatkat:**

ARVIOINTIKESKUSTELUN YHTEENVETO

Mitkä asiat toimivat parhaiten ja missä asioissa päästiin tavoitteisiin? Mitkä tekijät tätä edesauttoivat?

Sosiaalinen kuntoutus

Sosiaalisen kuntoutuksen työpajoissa työntekijät pääsivät keskustelemaan ja näkemään miten muualla asioita toteutetaan tai ei toteuteta. Työpajoissa oli laajalti väkeä maakunnasta ja kokemusasiantuntijoita. Hanke mahdollisti verkostoitumista ja vahvasti monitoimijaisuutta. Verkostoitumista mahdollisti maakunnallisessa kehittämistyössä työpajat ja opintoretket, joista sai myös ideoita mm. ryhmätoimintaan ja aikuissosiaalipalveluiden järjestämiseen. OSMO-hankkeen valmiit ja isot tuotokset koettiin hyvänä.

Alahärmän ryhmä

Alahärmän Aamukaffilla-ryhmätoiminta käynnistyi hanketyöntekijän vaihtumisen myötä. Ryhmätoiminta oli matalankynnyksen toimintaa ja siihen saatiin hyvin osallistujia. Matalankynnyksen toiminnassa osallistujilla oli mahdollisuus tutustua ihmisiin ja tavata heitä myös vapaa-ajalla. Mahtavaa kun toiminta jatkuu. Jalkautuvan työotteen ja kokemusasiantuntijan käytöllä voitiin hälventää toimintaa haittaavaa viranomaisroolia.

Kokemusasiantuntijan käyttö asiakastyössä

Jalkautuvan työotteen ja kokemusasiantuntijan kokeileminen ja käyttöönottaminen arkityössä koettiin toimivana. Tätä edesauttoi matalankynnyksen ryhmätoiminta Alahärmässä, jossa mukana oli kokemusasiantuntija vertaisohjaajana. Kokemusasiantuntijoita käytetään vielä vähän – helpottuu, kun oppii tuntemaan ja tietää että tilaaminen on tehty helpoksi ja sairaanhoitopiiri vastaa kustannuksista. Alueella jalkautuvaa työtä on tehnyt myös lääkäri työ- ja toimintakyvyn arvioinnissa kotikäynnein.

Missä asiat eivät toimineet ja missä asioissa ei päästy tavoitteisiin? Mitkä tekijät näihin ovat vaikuttaneet?

Työ- ja toimintakyvyn arviointi

Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin mallin osalta koettiin olleen ehkä enemmän hankkeelle annettavaa, kuin mitä sen osalta saatiin. Kuntayhtymä on jakanut tietoa eri asioista mm. työ- ja toimintakyvyn arvioinnin osalta erilaisissa hankkeen tilaisuuksissa.

Monitoimijaisuuden kautta on saanut lisätietoa ja tietoisuus muiden työstä on lisääntynyt. Työ- ja toimintakyvyn arvioinnissa on hyviä ja monenlaisia tapoja, mutta mikään ei noussut yli muiden. Mikään ei voita kasvokkaista keskustelua. Mielenkiintoista on ollut tutustua mittareihin, että itse pystyy arvioimaan kannattaako niitä hyödyntää.

Sosiaalinen kuntoutus

Sosiaalisen kuntoutuksen koettiin alueella kehittyneen ilman hanketta. Hankkeen alkaessa oltiin sosiaalisen kuntoutuksen osalta jo eri vaiheessa kuin hankehakemusta kirjoitettaessa. Kuntayhtymä on jakanut tietoa eri asioista mm. sosiaalisen kuntoutuksen osalta erilaisissa hankkeen tilaisuuksissa.

Infopiste

Infopiste pilottikokeilussa ei päästy vielä haluttuun lopputulokseen. Hanketyöntekijän vaihtumisen jälkeen toiminta säännöllistyi ja rutinoitui, jolloin asiakkaita uskallettiin ohjata toimintaan. Toiminta osoittautui tarpeelliseksi, mutta hankkeen päätyttyä infopisteen vakinaiseen toimintaan aikuissosiaalityössä ei ole resursseja.

Mitkä hyvät käytännöt jaetaan kaikkien hyödynnettäväksi ja miten?

- Kokemusasiantuntijan jalkauttamista arkityöhön pidetään hyvänä käytäntönä kaikkien hyödynnettäväksi
- Kuntayhtymä on jakanut tietoa eri asioista mm. sosiaalisesta kuntoutuksesta ja työ- ja toimintakyvyn arvioinnista erilaisissa tilaisuuksissa.

Hanketyöntekijän näkemys

Arviointitilaisuuteen alueella osallistui yhteensä 7 työntekijää kuntayhtymän aikuissosiaalityöstä ja terveystaloudesta, kokemusasiantuntija sekä Majakka-hankkeen projektipäällikkö (Evijärven kunta).

Arviointikeskustelusta käy ilmi, että alueella hankkeen tavoitteiden mukainen toiminta vahvistui ja säännöllistyi hankkeen loppua kohden pilottien muodossa. Hanketyöntekijän vaihdoksessa 8/2019 hankkeen kehittämistyön painopiste kohdennettiin matalankynnyksen pilottien toteuttamiseen huomioiden jäljellä oleva hankeaika.

Alueen kehittäjätyöryhmässä oli mukana alueen oma kehittäjäasiakas. Kokemusasiantuntijan käyttöä alueella kokeiltiin syksyllä 2019 Alahärmän Aamukaffilla-ryhmäpilotissa ryhmänohjauksessa. Tästä saatiin hyviä ja rohkaisevia kokemuksia kokemusasiantuntijan käyttöön jatkossa alueella. Aamukaffilla matalankynnyksen ryhmätoiminta ja kokemusasiantuntijan käyttö ryhmässä juurtui aikuissosiaalityön pysyväksi toiminnaksi.

Alueella sosiaalista kuntoutusta oli alettu kehittää jo hankkeen käynnistymisvaiheessa omana toimintana, jolloin hanketyöntekijät tukivat sosiaalisen kuntoutuksen kehittämistä tiedon ja käytäntöjen jakamisen keinoin (mm. SOSKU-hanke). Alueella palkattiin ja vakinaistettiin sosiaalisen kuntoutuksen ohjaajan toimi hankkeen aikana. Maakunnalliset sosiaalisen kuntoutuksen

kehittämisteeman toiminnot tukivat sosiaalisen kuntoutuksen kehittämistä alueen omaa toimintana.

Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin osalta alueella oli myös jo tehty vahvaa kehittämistyötä omassa toiminnassa. Alueelta osallistuttiin aktiivisesti OSMO – hankkeen maakunnallisiin teemoihin sisältyviin toimintoihin (työpajat, seminaarit, opintomatkat), mikä lisäsi alueen toimijoiden verkostoitumisen mahdollisuuksia ja siten vahvisti alueella monialaista kehittämistyötä tiedon ja käytäntöjen jakamisen kautta.